

מגבית ההסתדרות ברומניה

משלחת ההסתדרות לרומניה — הח'ח ז. סינשטין וח. שורר — הניעו לקישינב ונערכו שם אספות עם גדולות, אשר בהן נשאו החברים את הרצאותיהם. תחילה נערכה להם קבלת פנים ע"י מרכזי רמפלנות והמוסדות הציוניים בהשתתפותם של העסקינים הציונים וב"כ הנוער. האספה נפתחה בנאומו של ברלינגר, מנהיג הציונים הכלליים. הוא ביקר לפני זמן קצר בא"י וראה בה, כי צבור הפועלים הקים את המפעלים היפים ביותר בא"י. כאן, בנולה, אין אנטוני ניום רב בין המפלגות הציוניות ואין שנאה לצבור הפועלים, ואם אנו הציונים דורשים נאה הרי הפועלים בא"י מקיימים נאה. אחרי הנאום באו ברכותיהם של החלוץ, צעירי ציון, השומר הצעיר, החלוץ הצעיר, הקה"ק ועוד.

ראשון לנאומים היה הח'ח שורר אשר אמר בין יתר דבריו: באנו עדיכם מארץ ישראל, השבורה והרעבה, מאותו הישוב העברי הקטן, מא"י הקטנה. אולם אם תרמו כנפשכם, כי נתחללנו ספני הרובליטה

הקשה וכאנו להשטיע באוניכם וללתכאב, אינכם אלא מועים. גם בימי-משבר אלה דברית-נחומים לכם בפינו. באנו לחוק את שורותיכם, לשים קץ ליאוש השורר בציונות, יאוש אשר אין לו כל יסוד, כאשר עברתי ברכבת על מרחבי-השרות כאן השתרעו לנגד עיני השרות כשהם עטויות-כסות שלג לכן, ופי לא ידע, כי כעבור חדשים סספר לאחר המשרת השכנים יעטו השרות בר ויתנופפו כזהבי-שבלים? כן גם תפרוץ עתרת-ציצים כתחת לכסות-המשבר שכיסתה את עין הארץ לשעת-ארעי. עלינו לגלות לפניכם שסץ ציצי חסד אלה, כאשר תלכו לעסקי-ירעאל ורותה עינכם למראה העבודה והגידול. הסרצה שתעכב כיהוד על היצירה החקלאית של צבור הפועלים בעסקי-הירדן וכעסק ירעאל ועשרים שנות כבושי-העבודה במושבה, אילו שסעו בגריה-עליה הרביעית בקולנו והלכו להשקיע מהגנם בהתישבות החקלאית, כי אז לא הגענו עד משבר, אולם גם עתה אין מקום ליאוש ואנו דורשים את ביטול הסיוע ע"י עבודה, ההנהיצ חדרשה

אינה רוחשת אסון לנו, בשנים ראחרונות שמים אותנו כחייבים למשכר וסתריעים על הדיקטטורה שלנו ויש שראו פתרון למשבר בציאה, באנו אליכם בשם א"י העובדת והאחרית, ודורשים את השתתפותכם.

אחריו דבר הח' ז. סינשטין: מאר אקנא בחברי שקרמני אשר השכיל לשוור חוסי-וזהר אחרים לבין דבריו. אני לא אוכל כזאת, כי באתי מהלקת הארץ השותתת דם זה שנתים ימים מאז הוות המשבר, לנגד עיני נצבת התמונה: שורות שורות של פועלים העומדים ככל ששי בשבת לפני בית-הפועלים בת"א לקבל את סכמת-הסיוע העלוכה, מפעמים כי ההת-סררות והקצף של אלפי-הפועלים צמאי עבודה, שנרחקו בעל כרחם לזרועות-הסיוע, הקבוצים מהמורדים, משפחות נחרבות, המקצועות משתכחים והסיוע עושה שטות כנפשי-מקבליו, ועוד תמונה: הקשיף בפתח-תקוה, אחרי שורת-יסורים, פאמצים וקרבנות הוכרחו טאת לעזוב את המושבה, ולא דוקא בשל חוסר-העבודה, החקלאות פורחת, רור טנברג נגש להגשמת תכניתה, התעשייה מתבצרת אפילו בימי משבר אלה, הקואר-

פצרות היוצרות מתפתחת, הפועל היהודי חדר לעיר הערבית ואף הממשלה ססיעה במקצת. היכן, איזא, מקור הסתירה? הוא מוטבעת בירידה בתנועה הציונית כרחבי-גולה והשיטות המשובשות שנקטה בהן העליה הרביעית, מלחמה קשה לנו בהנהיצ כדי להפיך את הסיוע לעבודה.

כעבור ימים הרצו חברי-המשלחת באספת-עם גדולה, זו פתח הח' סינשטין: באנו אליכם לקבל סכמ את התשובה אשר הישוב העברי בא"י מצפה ספי הנולה, זה שנתים הננו נאנקים תחת עול-המשבר, אנחנו נכאנו את המשבר והזהרנו עליו כעוד מועד ולא היתה לנו אוזן קשבת, אילו יכולנו לסחות מזכרוננו את העובדה כי קיימים בא"י 5000 מחוסרי-עבודה ויכולנו לספר רבות על גדולה של החקלאות, פריחת התעשייה, תוספת רכושנו הקרקעי — כי לא אנד לנו ניר וסעטרנו איתן, אולם התננו רוחות רעים בתנועה הציונית ותחת ססוהי הקונסולידציה קיצו תקציבים ולא עמדה הרוח לשים קץ לחובר העבודה ולצאת לדרך הרחבה של כבושים חדשים, עלינו להניד במלוא-האחריות, כי ההנהיצ רהאירנא אינה

ססלאה את התפקיד הציוני שהוטל על התנועה. צריך לשים קץ לפניקה שהשתררה בלב הסנהינים הציונים, לשים קץ ליאוש באין לו כל זכות-קיום, אנו דורשים תשובה ספורשת ואמיצה ספי העם שבנולה.

והח' שורר אמר: אסוננו הוא בשלוח השורה עליכם פה, בנולה, אין אנו יודעים מה לספר באוניכם: אם נספר על האורות שבא"י הרי צפייה הסכנה, סן תתנסמו מרוב מתיקות, ואם נספר להם על הצללים הרי מועדים אתם ליאוש סופרו, אשר לי יהודי חיר כדרכי: איזא ארץ יקרה, אולם היא חסרה לשלשה דברים: יהדות, בריאות ופר-נסה, אולם טעה המדבר, כי כל אשר נכנה בארץ נושא עליו חותם יהודי מבהק והעבודה מחשלת ומבריאה את עושיה והיא משמשת גם סקור פרנסה בריא וטבעי, המרצה סספר על פועלי-המשקים והמושבות, על אלפי העובדים כערים ואף בת"א, הננו סאמינים כנצחוננו, אולם עיפנו, ואל תתנו כי תרפינה ידינו, אין כאן שאלת-סכל פרטי של אילו אלפים חברים, זוהי שאלת דור צעיר שלם אשר הבאנו ואשר נכיא לא"י, כפרי-הנוער העברי סוכרת להבנות בא"י.

האספה החליטה לשלוח ברכה לצבור הפועלים בא"י, העיסר על המשמר של הציונות והגשמתה, למחות נגד קבוצת דפרדסנים אשר גרמו לשאיכת דמם של פועלים התובעים את זכותם הצורקת לעבודה, לדרוש סאת ההנהיצ את החשת הצעדים להפיכת הסיוע לעבודה: האספה התחייבה לנייס כוחות לעודה לצבור הפועלים במנכיתו בבס"כיה, סצב הרוחות באספה היה סרום וברנעים הראשונים נאסזו ששים אלף לוי נשהם 75 לירות א"י, נכתר ועד מרכזי בהשתתפות כל מפלגות-העבודה והסתדרויות הנוער.

תחילה נתקלה המשלחת בקשיים ידועים, והעתון היהודי הנסוץ ביותר בקישינב, אונזער צייט לא פרסם גם על בוא-המשלחת, אולם אחרי הפגישה של המשלחת עם הספר לנות הציוניות ניעור יחס חם ורציני לתפקידה, המשלחת באה בסנע קרוב עם כל חוגי האוכי-לוסיס היהודים, והיתה לה פגישה עם אנורת בעלי סלאכה יהודים הסונה 8000 חבר, העתונות המקומית נתנה פרסום רב לכל האספות ויש להניח, כי הסנכית תוכתר בתוצאות טובות, אעפ"י שעת ועונה אחת מתנהלות בארץ גם סנכיות אחרות, עין